

**GRUP DE TREBALL SOBRE LA VIABILITAT DE
L'APLICACIÓ DELS CRITERIS RELATIUS A L'I+R+D EN
L'ÀMBIT DE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA**

INTRODUCCIÓ

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) va proposar l'any 2004 la creació d'un grup de treball en el sí de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya per tal d'estudiar la possibilitat d'implementar en l'àmbit de la contractació pública un conjunt de mesures per a fomentar les polítiques d'I+R+D a Catalunya.

Mitjançant acord de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya de data 4 d'octubre de 2005, es va constituir l'esmentat Grup de Treball amb la composició següent:

Presidència:

- Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació

Vocals:

- Departament de Política Territorial i Obres Públiques
- Departament de Medi Ambient i Habitatge
- Departament de Treball i Indústria
- Departament d'Interior
- Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
- Departament de Salut

Secretaria:

- Secretaria Tècnica de la JCCA

El Grup de Treball ha celebrat quatre reunions, el resultat de les quals es veu reflectit en aquest Document Final, fruit dels esforços dels representants del DURSI (ara Departament d'Innovació, Universitats i Empresa) i de la Secretaria Tècnica de la JCCA.

Aquest document final plasma les conclusions definitives del Grup de Treball definint-lo com a un *Manual* pràctic amb l'objectiu que les mesures proposades pels experts en contractació pública i pels assessors participants en el Grup de Treball arribin a tots els responsables de contractació pública de la Generalitat i als tècnics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya que tenen la responsabilitat d'impulsar les polítiques públiques que, de forma directa o indirecta, estiguin vinculades amb la innovació, la recerca i la tecnologia.

***MANUAL PER A L'APLICACIÓ DE MESURES DE
FOMENT DE L'I+R+D EN L'ÀMBIT DE LA
CONTRACTACIÓ PÚBLICA***

A QUI ESTÀ ADREÇAT:

Aquest manual està adreçat a:

- Els responsables de contractació administrativa de tots els departaments de la Generalitat de Catalunya i de les entitats públiques dependents, competents en tramitar, assessorar i gestionar els expedients de contractació pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- Els responsables polítics i tècnics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya que siguin competents per proposar, iniciar i impulsar polítiques públiques, projectes i/o actuacions que tinguin relació directa o indirecta amb la innovació, la recerca i l'impuls de les noves tecnologies, l'execució de les quals requereixi la participació del sector privat mitjançant la contractació dels seus serveis.

QUIN ÉS L'OBJECTIU:

L'objectiu d'aquest manual és compilar un primer conjunt de bones pràctiques administratives que han de ser implementades pels gestors públics per potenciar, de manera indirecta, la recerca, la investigació i la innovació en el nostre país.

QUIN ÉS L'ÀMBIT D'APLICACIÓ?

Les pràctiques administratives que cal implementar per impulsar i millorar la recerca i la innovació a Catalunya a través de la contractació pública se circumscriuen a una determinada tipologia de contractes. Per tant, no cal aplicar aquestes mesures a tots els contractes, sinó a aquells que reuneixin unes característiques peculiars: contractes d'alt contingut tecnològic que puguin servir de trampolí per a la implementació d'aquestes mesures que ajudin a potenciar l'I+R+D a Catalunya.

D'acord amb la classificació dels contractes típics previstos a la normativa de contractació administrativa, l'àmbit d'aplicació de les mesures proposades seria el següent:

- **Contractes de Subministrament:**

Adquisició d'eines, instruments o aparells d'alt contingut tecnològic, maquinària especialitzada de laboratori, components tècnics d'aparells.

Exemples:

- *Adquisició d'instal·lacions tècniques d'hospitals.*
- *Adquisició d'equipament de control ambiental.*
- *Adquisició de simuladors de vol.*

- **Contractes de Subministrament de fabricació:**

Adquisició d'elements tecnològics per a cobrir necessitats de detecció, comunicació, o millora tècnica, fabricats de forma expressa per l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Exemples:

- *Fabricació d'un radar específic per al control dels límits de velocitat a les carreteres.*

- *Sistema de navegació adaptat a entorns d'alta muntanya per la navegació d'aeronaus en els Pirineus (vigilància, extinció d'incendis, salvament).*
- *Desplegament d'un sistema de detecció remota de vessaments intencionats de vaixells petrolers davant les costes catalanes*
- *Sistema de medicació 'silenciosa' i a distància del grau d'alcoholèmia dels conductors de vehicles.*
- *Fabricació d'un sistema de fumigació no corrosiu pels Arxius d'incunables de la Generalitat.*
- *Fabricació d'un simulador per a la formació dels Mossos d'Esquadra.*
- *Fabricació d'un vehicle per a la recollida de residus davant la costa catalana.*

- **Contractes d'Obres:**

Instal·lacions tècniques d'alt contingut tecnològic, associades, o no, a grans obres civils.

Exemples:

- *Instal·lació sistema de seguretat del TGV*
- *Instal·lació sistema control seguretat en la construcció d'un Museu*
- *Instal·lació sistema detecció fuites en centrals tèrmiques,...*
- *Instal·lació sistema de frenada en la construcció de ferrocarrils*

- **Contractes de Consultoria i Assistència:**

Disseny de sistemes per cobrir noves necessitats de caire tècnic de l'Administració i dictàmens tècnics d'anàlisi de solucions tecnològiques aplicables.

Exemples:

- *Disseny del prototip de l'eina per a comptar els usuaris d'un peatge.*

- *Assessorament i suport tècnic per la redacció del plec de prescripcions tècniques d'un contracte de subministrament de fabricació*
- *Disseny del sistema de seguretat del Museu Nacional de Catalunya*

- **Contractes de Serveis:**

Encàrrec, disseny i elaboració de *software* específic per donar compliment a les necessitats de l'Administració.

Exemples:

- *Sistema de vigilància d'incendis basat en imatges de satèl·lit i monitorització continua dels punts amb més probabilitat d'incidències.*
- *Sistema intel·ligent de reconeixement d'imatge per aplicacions de seguretat que avisa al monitor humà de comportaments de risc detectats en les imatges de circuit tancat.*
- *Sistema intel·ligent de reconeixement de cares en multituds per la identificació en temps real.*
- *Disseny d'un programa d'ordinador que permeti crear un sistema expert de predicció d'ingressos fiscals.*
- *Software específic que controli els sistemes de seguretat dels centres penitenciaris*
- *Disseny d'un programa d'ordinador a mida per fer càlculs estadístics*
- *Programa d'ordinador a mida per a la millora de la gestió de les llistes d'espera a la Sanitat Pública.*
- *Disseny d'una bases de dades per al control de la immigració arribada els darrers X anys.*

Els exemples dels contractes no tenen caràcter exhaustiu, i únicament s'han reproduït com a referència a l'hora de decidir sobre quin tipus de contractes cal implementar les mesures previstes en aquest *Manual*.

QUIN ÉS L'ESCENARI IDEAL PER IMPLEMENTAR LES MESURES?

1. COORDINACIÓ INTERDEPARTAMENTAL

Millorar i potenciar la coordinació interdepartamental en la compra pública de ciència és un element necessari per crear l'escenari ideal per a la implementació de les mesures previstes en aquest *Manual*.

La col·laboració entre els diferents departaments de la Generalitat de Catalunya permetrà aplicar amb eficiència les mesures.

La col·laboració interdepartamental no s'ha d'entendre com una col·laboració econòmica, sinó com una col·laboració administrativa, tot i que una bona coordinació permetrà, indirectament, un estalvi econòmic per a l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Els objectius de la col·laboració interadministrativa són les següents:

- Conèixer les dificultats i els dubtes en la tramitació de determinats expedients de compra de ciència i trobar solucions comunes.
- Compartir coneixements, solucions tècniques i projectes comuns per aprofundir en el coneixement científic dels tècnics i personal de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- Millorar la preparació dels tècnics de la Generalitat i proposar al mercat unes solucions cada cop més adaptades i adequades a la realitat tecnològica.
- Millorar els plecs de prescripcions tècniques dels concursos, per tal de facilitar la participació de les empreses tecnològiques més properes als concursos de compra de ciència de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- Impulsar que les unitats de contractació dels diferents departaments implicats, que liciten "*compra de ciència*" en qualsevol de les seves variants, coordinin les seves licitacions per tal que es pugui visualitzar, sempre que sigui possible, la unitat d'acció de la Generalitat.

2. PLANIFICACIÓ ADMINISTRATIVA

Les mesures a implementar requereixen fabricar un escenari de planificació administrativa real. Si no existeix aquesta planificació de projectes a mig i llarg termini, possiblement cap de les mesures proposades podrà implementar-se al cent per cent.

Les unitats directives responsables han de procurar planificar amb la màxima antelació, evitant les situacions següents:

- Licitacions amb tramitació urgent:
 - Redueixen els terminis de presentació d'ofertes rebaixant el nivell tècnic de l'oferta
 - Impedeixen presentar-se a empreses tecnològicament potents però amb capacitat de gestió administrativa deficient.

- Plecs de prescripcions tècniques deficients:

La manca de planificació porta com a conseqüència la preparació precipitada de la licitació, i per tant, una deficient elaboració del plec tècnic, amb les conseqüències següents:

- Solucions tecnològiques deficients, poc elaborades, o tècnicament poc avançades.
- Propostes tècniques excessivament tancades, sense marge de millora.
- Propostes tecnològiques desfasades en relació amb allò que ofereix el mercat, atesa la impossibilitat de consultar prèviament amb el sector privat.

QUINES MESURES CAL IMPLEMENTAR ?

“LICITAR SEPARADAMENT LES PRESTACIONS ALTAMENT TECNOLÒGIQUES DEL CONTRACTE PRINCIPAL MITJANÇANT LOTS O CONTRACTES INDEPENDENTS”.

L'objectiu de la mesura és poder licitar de forma individualitzada les prestacions tecnològiques del contracte, separant-les de la licitació del contracte principal.

El Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, prohibeix de forma expressa el fraccionament dels contractes, establint que l'expedient haurà d'incloure la totalitat de l'objecte del contracte i comprendre tots i cada un dels elements que siguin precisos. Afegeix la normativa que no podrà fraccionar-se un contracte amb objecte de disminuir la quantia del mateix i eludir d'aquesta manera els requisits de publicitat, el procediment o la forma d'adjudicació que correspongui.

Ara bé, la Llei adverteix que quan l'objecte contractual admeti el seu fraccionament, si es justifica degudament en l'expedient, podrà preveure's en el mateix la realització independent de cada una de les seves parts, mitjançant la seva divisió en lots, sempre que aquestes siguin susceptibles d'utilització o aprofitament separat o així ho exigeixi la naturalesa de l'objecte.

La primera de les mesures proposada no convida al fraccionament de contractes amb l'objectiu “d'escapa” d'un procediment més gravós, ni tampoc pretén atomitzar econòmicament una mateixa prestació en diversos contractes.

La mesura consisteix en separar del contracte principal aquelles prestacions que tinguin les **característiques següents**:

- Prestacions tècniques associades a un gran contracte, que tinguin suficient autonomia com per ser separades de l'objecte principal sense que aquest es vegi perjudicat.
- Prestacions d'alt contingut tecnològic integrades en contractes que, en la seva totalitat, no són contractes amb un component tecnològic alt. Són, de fet, prestacions tècniques altament especialitzades que, en condicions habituals, són subcontractades a empreses especialitzades per les grans empreses generalistes que guanyen el concurs.
- Prestacions que poden ser contractades separatament mitjançant un sistema de lots o mitjançant un contracte administratiu separat.

Les **característiques essencials** que han de complir aquests contractes són:

- Que l'objecte de la prestació tècnica sigui individualitzable i separable tècnicament de la prestació principal.
- Que la coordinació entre el contractista principal del contracte i el contractista de la prestació tècnica altament qualificada sigui possible, assequible i parametrizable.

Els **avantatges** que es podrien aconseguir licitant separatament les prestacions tècniques d'un contracte serien els següents:

- **Millorar la qualitat de l'execució del contracte**
Les prestacions tècniques especialitzades, amb un alt component tecnològic, que es troben integrades dins d'un gran contracte són sempre subcontractades per l'empresa adjudicatària. La subcontractació no sempre respon a criteris de qualitat tècnica sinó d'estalvi econòmic, per la qual cosa la feina desenvolupada sovint no té la qualitat desitjada.
Contractant separatament aquesta prestació, serà l'Administració qui triarà una empresa especialista per realitzar el treball, aconseguint una millora en la qualitat de l'execució contractual.
- **Obrir la possibilitat de participar a la licitació a totes les empreses:**
Les empreses altament especialitzades no poden concórrer a les licitacions dels grans concursos d'obres que inclouen, en el seu objecte, prestacions accessòries tècniques, ja que no disposen de

la capacitat per executar la totalitat del contracte. Si es licita i s'encarrega la feina de forma separada, licitant separatament les prestacions amb un component tècnic elevat, aquestes empreses podran participar i optar a guanyar els concursos. Si no es fa així, se'ls tanca la porta i aquestes estan a expenses d'una hipotètica i poc probable subcontractació per part de l'empresa generalista que s'adjudica el concurs.

L'accés de les empreses tecnològiques a aquests concursos permetrà que aquestes adquireixin experiència, potenciïn els seus recursos i estiguin millor preparades de cara a noves i futures licitacions.

“PUBLICAR ANUNCIS INDICATIUS EN EL DIARI OFICIAL DE LA UNIÓ EUROPEA”

L'objectiu de la mesura és anunciar al sector privat amb antelació suficient la convocatòria d'un concurs públic, per permetre la seva participació i aconseguir un ventall més gran d'ofertes de qualitat.

El Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, regula en els seus articles 78 i següents, la publicitat comunitària dels concursos públics. La publicitat al DOUE és potestativa i voluntària quan es tracta d'anunciar, amb caràcter previ i amb suficient antelació, aquells concursos que una Administració licitarà en el futur: són els anuncis indicatius.

La normativa de contractació premia aquelles administracions diligents que, gràcies a la seva capacitat planificadora, són capaces d'anunciar amb mesos d'antelació els concursos futurs: el *premi* és la reducció dels terminis de presentació d'ofertes en els concursos que ja han estat anunciats prèviament en el DOUE.

Aquesta reducció, que hem batejat com a “premi”, té una doble vessant, ben definida:

- En primer lloc, estimular les Administracions Públiques perquè facin l'esforç de planificar els concursos públics, per evitar procediments urgents que impedeixen, *de facto*, una competència real entre les diferents empreses licitadores: un concurs tramitat de forma urgent i precipitada, fruit de la manca de planificació, porta associat una reducció del temps de què disposen les empreses per a presentar les seves ofertes, una pitjor qualitat en la definició tècnica dels objectius de l'Administració i una minva de la competència real entre les diferents empreses, ja que l'empresa que presta el servei parteix amb avantatge davant la resta quan els terminis de reacció són tan curts.
- En segon lloc, fer evident que si el sector privat ha estat avisat amb una antelació suficient mitjançant la inserció d'un anunci indicatiu, ja no és necessari atorgar uns terminis tan llargs per presentar ofertes,

atès que les empreses s'han pogut preparar millor. Aquesta premissa ens condueix a afirmar que, sens dubte, les ofertes presentades en concursos anunciats mitjançant anuncis indicatius tindran una millor qualitat que la resta.

És aquesta segona vessant la més interessant: els anuncis indicatius pretenen aconseguir uns millors resultats, unes ofertes de més qualitat, però sobretot persegueixen oferir la possibilitat a les empreses de fer una oferta de més qualitat. En definitiva, la mesura consisteix en utilitzar els mitjans legals que la Llei ofereix per ajudar les empreses a participar en les concursos públics amb possibilitats de presentar una bona oferta.

L'anunci indicatiu és un mitjà ideal per evitar que les empreses en expansió, que encara no disposen de la infraestructura necessària per presentar ofertes ràpides i immediates, *s'autoexcloquin* de les licitacions de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en les quals potencialment podrien estar interessades. És important que la Generalitat no tanqui la porta indirectament a aquest tipus d'empreses que poden oferir unes molt bones prestacions tècniques però una més lenta capacitat de reacció davant de la publicació d'un anunci de licitació urgent, amb un termini molt curt de presentació d'ofertes.

La publicació de l'anunci indicatiu no és un objectiu imprescindible per a fomentar la recerca a través de la contractació, és només un instrument per aconseguir-ho.

L'element imprescindible ha de ser la planificació, es concreti, o no, en un anunci indicatiu.

“ADMETRE LA POSSIBILITAT DE PROPOSAR VARIANTS EN LES LICITACIONS PÚBLIQUES”

L'objectiu de la mesura és obrir les portes a les propostes tècniques alternatives del sector privat en les licitacions de l'Administració, evitant que la deficient definició del plec de prescripcions tècniques per part de l'Administració condueixi irremeiablement a una execució deficient, ineficaç o obsoleta per no haver permès a les empreses proposar variants en relació a la proposta tècnica inicial de l'Administració.

La normativa de contractació pública autoritza l'Administració a permetre les variants en les licitacions públiques, amb el benentès que cal haver-ho previst de forma expressa en el plec. El plantejament del legislador en relació a aquest tema és excessivament caut: en una licitació pública es presumeix, d'entrada, la prohibició de les variants, i únicament si de forma expressa s'admet aquesta possibilitat, aquestes seran vàlides.

Podríem pensar que aquesta claríssima disposició del legislador a no admetre la presentació de variants en les licitacions públiques rau en el principi decimonònic que l'Administració no s'equivoca mai i ho sap tot. Hagi estat aquest principi, o no, el que ha inspirat el legislador a regular aquest aspecte d'aquesta manera, el fet cert és que en l'actual societat del coneixement, no es pot afirmar de cap manera que els tècnics de l'Administració són infalibles, que coneixen i apliquen les darreres novetats del mercat i que saben en to moment quina és millor la solució a les necessitats de l'Administració: la revolució tecnològica constant en la qual està instal·lat el mercat provoca que les solucions tècniques evolucionin constantment, i conseqüentment una proposta determinada poc quedar obsoleta en pocs mesos davant d'una nova.

Conclourem que l'Administració no està preparada, òbviament, per a seguir el ritme del sector privat, per conèixer l'últim prototip, la darrera solució tecnològica, la novetat de darrera hora...

És en aquest escenari de revolució i avenç constant on l'Administració licita prestacions d'alt contingut tecnològic sense permetre, en la

majoria de casos, proposar variants als licitadors. D'aquesta manera, una proposta *A* de l'Administració –que ofereix una solució tècnica desfasada i ineficaç- no pot ser modificada mitjançant l'ús de les variants amb una proposta *B* del licitador –molt més moderna i eficient- si el plec no ho autoritza.

En conseqüència, la mesura convida a perdre la por a admetre la possibilitat de presentar variants en els concursos públics, opció regulada per la normativa de contractació vigent, possibilitant millores substancials:

- Propostes tecnològiques més modernes.
- Millora de l'eficiència i l'eficàcia.
- Augment de la qualitat.
- Estalvi econòmic indirecte (pel fet de comprar una solució més moderna, més actualitzada).
- Obrir la licitació a totes les empreses.

Aquesta darrera millora apuntada (“*obrir la licitació a totes les empreses*”) té una importància decisiva en el procés de fomentar l'I+R+D a través de la contractació pública, com la tenen la resta de mesures que permeten accedir als concursos públics a totes aquelles empreses tecnològiques que habitualment no ho fan: admetre la presentació de variants en un concurs públic obre la possibilitat que empreses tecnològicament avançades, amb solucions desconegudes per l'Administració puguin optar a un concurs públic oferint solucions diferents per un mateix problema.

Si l'Administració planteja com a solució al seu *problema* una única possibilitat, sense permetre alternatives, l'empresa que té una altra solució al mateix problema no podrà presentar-se al concurs, si aquest no admet la possibilitat de presentar variants.

La aquesta situació és negativa per l'empresa privada altament tecnològica i també per l'Administració, que continuarà desconeixent alternatives, fins i tot més econòmiques, menys agressives per l'entorn o més eficients, als seus problemes.

“IMPULSAR EL CONCURS D'IDEES COM UN MITJÀ ÚTIL PER A LA SELECCIÓ DEL CONTRACTISTA”

L'objectiu de la mesura és afavorir la participació en les licitacions del màxim nombre d'empreses i, a la vegada, permetre que el sector privat aportí els seus coneixements, les seves idees i la seva visió a l'Administració, sense que aquesta imposi el seu model unilateralment.

L'article 216 del Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques preveu la figura del concurs de projectes amb participació de jurat. Està circumscrit a projectes urbanístics i d'ordenació territorial, arquitectònics, d'enginyeria, i de processament de dades, i preveu la possibilitat de participar en un concurs d'idees previ, valorat per un jurat independent, que faculta al guanyador a ser contractat de forma directa mitjançant un procediment sense publicitat.

Aquest procediment permet l'Administració llençar una oferta al mercat que diu: *“tinc un problema, doneu-me la solució”*. És a dir, no planteja una solució tècnica a un problema descrit, sol·licitant quina de les empreses del mercat executarà aquella solució a un millor preu, sinó que demana al sector privat quines poden ser les solucions.

Els avantatges d'utilitzar puntualment aquest procediment són:

- S'evita imposar una solució tecnològica predefinida que podria ser ineficient, obsoleta o equivocada.
- S'universalitza l'accés a la licitació a totes aquelles empreses tecnològicament potents que coneixen al mercat millor que la pròpia Administració.
- S'obren les portes al sector privat, es coneixen les darreres tendències, fet que és positiu pels tècnics de l'Administració, sovint allunyats del mercat.

- Es pot recompensar econòmicament l'esforç fet per les empreses a l'hora de presentar una oferta/projecte, ja que aquest procediment així ho permet.

Aquest fet és molt important de cara a les empreses petites o mitjanes, que sovint no participen en els concursos públics on tenen poques possibilitats de guanyar pels costos directes i indirectes que representa el fet de dedicar esforços econòmics a presentar un projecte atractiu per acabar perdent la licitació.

- Es trien els contractistes que ofereixen les millors solucions tècniques. Triar el contractista d'un concurs específicament tècnic mitjançant un *concurso de proyectos* pot permetre, en determinades circumstàncies, triar l'empresa amb més capacitat d'innovació i més tecnològicament capacitada; fet que en un concurs públic ordinari pot no passar.

D'aquesta manera, el fet que la normativa prevegi de forma expressa la possibilitat d'adjudicar el servei de forma directa, mitjançant un procediment negociat sense publicitat, als vencedors d'un concurs públic de projectes amb jurat, és un avantatge també per l'Administració si la prestació licitada té un component tècnic molt alt i es desconeix la solució adient.

“IMPULSAR UN VERITABLE DIÀLEG COMPETITIU AMB LES EMPRESES DEL SECTOR”

L'objectiu de la mesura és obrir l'Administració al sector privat, aprofitant els seus coneixements i la seva experiència, en benefici de la pròpia Administració i en benefici de les empreses privades, que s'enriqueixen també de l'experiència de col·laborar amb l'Administració.

La figura del *Diàleg Competitiu* ha estat introduïda recentment per les Directives europees de l'any 2004 en matèria de contractació pública, amb l'objectiu de fer un pas endavant en l'optimització de les possibilitats que ofereix el mercat en els procediments de contractació pública.

El plantejament inicial d'aquesta figura parteix d'un postulat difícil de discutir: l'Administració Pública no pot disposar de personal suficientment preparat per assumir determinats projectes públics d'una determinada complexitat tecnològica, més tenint en compte la ràpida i canviant evolució de les noves tecnologies. Aquesta insuficiència de mitjans tècnics i personals de les Administracions Públiques s'ha de poder pal·liar, necessàriament, amb la col·laboració amb el sector privat, indiscutiblement més preparat pels reptes tecnològics del futur que la burocràcia administrativa.

En conseqüència, s'imposa la necessitat d'institucionalitzar la col·laboració entre l'Administració i els professionals privats. Aquesta col·laboració ha de ser prou flexible per tal que, d'una banda, se situï dins l'estricta marc de les normatives que regulen la contractació pública, presidides pels principis d'igualtat de tracte i d'objectivitat, i per l'altra, resulti una eina útil per solucionar aquesta endèmica posició de feblesa de l'Administració Pública.

Aquest procés extraordinari de col·laboració entre el sector privat i el sector públic ha estat batejat com a *diàleg competitiu*, articulant-se com un sistema de cooperació prèvia entre l'Administració i l'empresa privada. Les directives europees han encabint aquest mecanisme

col·laboratiu dins del marc general de la contractació pública, obrint la porta a l'optimització de recursos existents.

La mesura consisteix, per tant, en impulsar paulatinament la figura del diàleg competitiu com a eina útil per fomentar i impulsar l'I+R+D a Catalunya a través de la contractació administrativa.

Les fites que es poden aconseguir són:

- Millorar els plecs de prescripcions tècniques de l'Administració de la Generalitat de Catalunya *dialogant* amb el sector privat per optimitzar les prescripcions, actualitzar-les i aprofundir en un procés de *feed back* que millori la qualitat de la proposta de l'Administració.
- Estimular les empreses, fer-les créixer en experiència i forçar una millorar i flexibilitat dels procediments.
- Mostrar les intencions de la Generalitat al mercat amb molta antelació, donant temps a les empreses a preparar-se per a participar en el concurs.

Aquests objectius permetran augmentar la qualitat i el rigor dels plecs de prescripcions tècniques elaborats per l'Administració i sobretot, permetran que les empreses inicialment menys preparades, amb qui es dialogaria prèviament, coneguessin el projecte amb temps suficient i poguessin preparar les seves licitacions amb condicions d'igualtat amb aquelles que, per una major experiència, estan preparades en qualsevol moment i circumstància.

En definitiva, oferir temps –a través de la figura del diàleg competitiu– és una manera indirecta de fomentar l'I+R+D a Catalunya.

CONCLUSIONS

El present document és un primer manual de bones pràctiques o *Primer Manual d'Actuació Pràctica*, un llibre de ruta amb un objectiu molt ambiciós que tracta d'iniciar el camí cap a una potenciació de l'I+R+D a través de la contractació pública.

Tot i l'ambició i la grandària del projecte, s'han apuntat únicament cinc mesures a aplicar, totes a l'abast de la mà. La intenció era ben bé aquesta: impulsar-nos cap a un objectiu molt ambiciós implementant mesures gens extraordinàries, mesures que poden ser aplicades immediatament, mesures que no necessiten desenvolupament normatiu, perquè totes elles estan previstes a la normativa, que no necessiten d'uns recursos extraordinaris perquè totes elles poden executar-se i impulsar-se des del mateix procediment i amb els mateixos recursos.

Què es necessita per implementar-les? Es requereix aprofundir en els mecanismes de interrelació administrativa entre els diferents departaments i òrgans de la Generalitat de Catalunya, i fer un esforç en l'àrea de la planificació a mig i llarg termini de l'activitat administrativa.

El Grup de Treball en el sí de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya va proposar-se estudiar i analitzar si era possible, des de la contractació administrativa, potenciar les polítiques públiques d'I+R+D de la Generalitat: la resposta ha estat un sí tímid i una conclusió final: es poden potenciar les polítiques públiques d'innovació i recerca a Catalunya des de la contractació pública sempre i quan existeixi el compromís ferm de fer-ho.

El compromís ha de néixer del gestor públic, dels directors de les grans àrees vinculades a la recerca i la innovació. La majoria de les mesures a implementar depenen d'una eficient planificació prèvia de les licitacions: si no es disposa de temps no és possible analitzar amb deteniment els plecs de prescripcions tècniques ni fer anuncis indicatius, ni impulsar el diàleg competitiu. Si no es disposa de temps per analitzar les solucions tècniques que ofereix el mercat, s'acaba negant la possibilitat de presentar variants, s'acaba desconeixen la possibilitat de licitar separadament diferents parts de l'obra o del servei.

És per aquest motiu pel qual cal concloure que si el dirigent públic no s'implica directament i de forma clara en la potenciació de l'I+R+D a través de la contractació pública, els gestors de la contractació pública de la Generalitat de Catalunya no podran implementar cap de les mesures recollides en aquest

Manual. Cal doncs, començar a conscienciar els gestors públics per permetre als gestors dels contractes executar aquestes mesures.

Barcelona, 19 d'abril de 2007